

نظام جمهوری اسلامی در وضعیت بحرانی

سمینار آموزشی انتخابات آزاد و منصفانه
به منزله استراتژی گذار از دیکتاتوری به دموکراسی
درس پنجم

تهیه کننده: حسن شریعتمداری

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

مشروعیت جمهوری اسلامی در بحران

- مشروعیت نظری نظام مانند هر حکومت مذهبی دیگر یک مشروعیت آسمانی است که رهبر روحانی انقلاب از آن برخوردار میباشد.
- نهاد ولایت فقیه این مشروعیت آسمانی را در شخص ولی فقیه مسجل مینماید. اعطاء این مشروعیت الهی بوسیله اعضاء مجلس خبرگان رهبری است.
- علاوه بر آن نظام از مشروعیت انقلابی برخوردار بوده است.
- اکنون پس از گذشت بیش از سی سال از انقلاب بحران مشروعیت نظام و رهبران را شامل گردیده است.

بحران کارآمدی

- - تداخل دوسیستم ناهمسرشت مدیریتی مبتنی بر اراده رهبری و رای مردم در قانون اساسی
- - ناروشنی در قوانین عادی و بخش نامه های دولتی
- - سیستم گزینش ایدئولوژیک کادر اداری و عدم بهره گیری از نیروهای متخصص
- - دشمنی مداوم با غرب و عدم دسترسی به تکنولوژی پیشرفته
- - انباشت وظائف کنترل جامعه در کنار وظائف معمول اداری
- - فساد مالی و اداری ناشی از اقتصاد رانتی

ادامه بحران کارآمدی

- - عدم توجه به آموزش مداوم کادرهای مدیریتی حکومت
- - تغییرات مداوم در همه سطوح وزارتخانه ها و موسسات دولتی
- - باندبازی - رشوه و فامیل پروری در همه سطوح حکومت
- - تداخل قوای سه گانه در وظائف همدیگر و دخالت سپاه و نیروهای امنیتی در همه شؤون کشور .
- - و اخیرا با نبود امکانات کافی مالی و سیاسی در اثر تحریم های بین المللی

کارآئی نظام در اداره کشور به حد بسیار نازلی رسیده است

بحران اقتدار

- اقتدار یک نظام سیاسی حفظ سلطه نظام از مجاری قانونی مورد پذیرش جامعه و مطابق با موازین حقوق بشر است.
- هدف از اعمال اقتدار در بعد داخلی، برقراری - حفظ و تداوم امنیت جانی - مالی و قضائی شهروندان جامعه است.
- جمهوری اسلامی با تعرض مداوم به هر سه حوزه امنیت شهروندان هم از طریق قانون اساسی مبتنی بر تبعیض خود و هم با گشاده دستی نیروهای امنیتی و سپاه در استفاده از قهر و خشونت و هم از طریق قتل و ارباب و شکنجه شهروندان به عاملیت دستگاه قضائی و با تفتیش عقائد و سانسور از ابتدای تاسیس خود در بحران اقتدار بوده است.
- نتیجه تداوم بیش از سه دهه استفاده از قهر و خشونت، فرادستی سپاه و نیروهای امنیتی در همه امور کشور و نهادینه شدن حکومت زور و قانون گریزی و عدم پاسخ گوئی مسوولین است.

نظام جمهوری اسلامی و پایه های اجتماعی

- - جمهوری اسلامی تا پایان جنگ ایران و عراق از حمایت وسیع توده مردم برخوردار بود.
- - پس از جنگ و با آغاز دوران رهبری آقای خامنه ئی سعی شد بوسائل گوناگون از جمله سیاست تعدیل اقتصادی – گشایش نسبی فضای سیاسی – بازسازی حماسی حوادث زمان جنگ – تبلیغات مداوم – سوء استفاده از باورهای مذهبی و از همه مهمتر برجسته سازی تصویر دشمن پایه های اجتماعی از دست رفته ترمیم شود.

نظام جمهوری اسلامی و پایه های اجتماعی

- در دوران سیاست تعدیل اقتصادی قشر مرفه و طبقه اجتماعی بخش متوسط جامعه خود را یافتند .
- در دوران گشایش فضای سیاسی جامعه مدنی مدرن ایران پاگرفت و به تدریج نسلهای جدید مطالبات انباشته خود را مطرح نمودند .
- همزمان با این اتفاقات نیروهای اقتدارگرا هم خود را سامان دادند و سپاه و نیروهای امنیتی توانستند همه مراکز مهم قدرت را تحت کنترل خود در آورند .

انتخابات : بیعت با نظام یا انتخاب نماینده

- انتخابات از ابتدای انقلاب از مهمترین وقایع سیاسی بود
  - انتخابات به سبک نظام امکان گردش قدرت کنترل شده ئی را بین نخبگان نظام فراهم مینمود.
  - جامعه نیز با رای به نخبگان از پیش دست چین شده مجدداً با نظام بیعت مینمود.
- اما نسلهای جوان با دسترسی به اطلاعات آزاد از طریق اینترنت و ماهواره و سایر وسایل مدرن ارتباط جمعی، دیگر معنای پای صندوق رای رفتن را بیعت با نظام نمیدانستند .

کشمکش بر سر قدرت

- آنها میخواستند به کسی رای دهند که خواستهای آنان را نمایندگی کند.
- رهبر جمهوری اسلامی اما میخواست انتخابات کماکان معنای بیعت را داشته و منتخبین قبلا دست چین شده و همواره تابع فرامین او باشند. او اسم این تبعیت را بصیرت نهاد و دائما و هنوز هم بر آن تاکید میکند.
- اما بخصوص رئیس جمهورها که رای فراوانی میاورند، میخواهند ارتباط با مردم را سرمایه خود
- قرار دهند.

کشمکش بر سر قدرت

آنان در کشمکش دائمی قدرت با رهبری و سایر ارگانهای انتصابی اند.

آنان خود را منتخب مردم و رهبر را منتخب خبرگان رهبری میدانند. رهبر آنان را نیز منتصب خود میداند

و اطاعتشان را خواستار است

سپاه و اقتدار گرایان نیز منافع خاص خود را دارند

این کشمکش چندگانه قدرت در زمینه چالش دائمی با غرب و تحریمهای اقتصادی از کارائی نظام بشدت کاسته و پایگاه نظام در حوالی حوزه بحرانی قرار گرفته است.

بلوکهای قدرت در نظام

- امروز نظام متشکل از بلوکهای قدرتی است که هر کدام منافع ویژه خود را پیش میبرند.
- آنها ورهبری بهم احتیاج متقابل دارند ولی رهبری دیگر فصل الخطاب نیست.
- این بلوکها در عین حال برای تقویت خود از بخش های مختلف اجتماعی یارگیری میکنند.
- این یارگیریها میتواند در آینده بخشهای مختلف اجتماع را در مقابل هم قرار دهد.

گسل های اجتماعی

- قوانین و سیاستهای تبعیض آمیز نظام شکافهای خوش خیم اجتماعی را به گسل های عمیق تبدیل نموده است
- گسل اجتماعی شکافی است که دوسر آن همدیگر را درک نمیکنند و مشترکاتشان به حداقل رسیده است .
- 5 گسل اساسی زیر در جامعه ما وجود دارد :
  - 1-گسل مرکز و حاشیه
  - 2-گسل معیشتی
  - 3-گسل جنسیتی
  - 4-گسل نسلی
  - 5-گسل معرفتی

گسل های اجتماعی

- دوسوی هریک از این گسلها انبوهی از خواستهای متخالف دارند.
- دوسوی گسل علاوه بر نظام همدیگر را نیز در مقابل هم میبینند.
- نظام و بلوکهای قدرت درون آن از یک سوباتشدید این اختلافات به حکومت خود دوام میبخشند و ضمناً از طرفین گسلها یارگیری میکنند.
- پیام آنها به اجتماع این است که با رفتن ما همه در مقابل هم قرار خواهند گرفت.

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.